

Curar el món des d'Etiòpia

«Deien que Gambo era el paradís. Té un paisatge increïble. És com un petit oasi enmig de la sabana africana»

Un dia de setembre del 2008, Laura Berga, de la Garrotxa, va rebre un missatge electrònic d'una antiga companya de facultat que li deia que una ONG buscava farmacèutics per col·laborar en un hospital d'Etiòpia. «Jo feia molt temps que anava dient que volia canviar de feina, però la idea de perdre la comoditat sempre fa una mica de por. Aquell missatge va ser clau. L'endemà vaig trucar a la responsable de recursos humans de l'ONG. Pocs dies després vaig conèixer el president de la Fundació El Alto, i encara em va fer venir més ganes d'apuntar-m'hi».

Durant uns mesos, Laura va estar preparant tota la paperassa, va buscar bitllets d'avió, i es va anar trobant amb gent de la Fundació, que li van donar informació sobre què hauria de fer i què trobaria a Etiòpia. Va marxar la matinada de l'1 al 2 de febrer des de l'aeroport de Barcelona, i va arribar a Addis Abeba unes deu hores més tard. El seu destí era Gambo.

«Deien que Gambo era el paradís. Té un paisatge increïble. Està a 2.200 metres sobre el nivell del mar, és com un petit oasi enmig de la sabana africana, envoltat pel riu Lepis, on no és recomanable banyar-se. Quan hi vaig arribar, el verd vessava de tots costats, tot i que no era època de pluges. L'hospital era immens. Tenia diversos pavellons enmig d'uns grans jardins. Estava dividit en departaments: maternitat, pediatria, leproseria, medicina general,

>> *Povidona iodada fabricada a l'hospital de Gambo i utilitzada al quiròfan.*

consultes externes, sala de drenatges, control de dones embarassades i infants, laboratori d'anàlisis clíniques i la farmàcia», relata Berga.

La missió estava regentada pels pares de la Consolata, una missió catòlica italiana que va acollir Laura durant cinc mesos. «Ens havien informat que hi havia molts talls de llum. L'Estat ven electricitat als pa-

>> *Bandira, al laboratori, preparant una crema.*

>> *Magatzem de medicaments.*

«El nostre objectiu era proporcionar els coneixements necessaris per poder preparar medicaments a través de principis actius»

>> *Poblat de Gambo.*

ïsos del voltant i deixen el país sense corrent unes hores. A la missió, tenien un generador que proporcionava llum els dies que no n'hi havia, fins a les deu del vespre. A la nit el paraven per estalviar combustible, i no el tornaven engegat fins a l'endemà a les sis del matí. Allà viuen dies de dotze hores, tant a l'estiu com a l'hivern. Quan surt el sol sonen les campanes de l'església que hi ha a la missió i anuncien al poble que comença un nou dia: és l'hora zero. A les set del matí, tot Gambo s'ha posat en marxa, i és que ja hi ha hagut una hora de llum: és la 1. I així successivament: a les 8 són les 2, etc. I, quan arriben les 6 del vespre, tornen a sonar les campanes. Anuncien l'hora de missa, però també avisen el poble que s'acaben les hores de llum, com si fos un toc de queda. A partir d'aquí, les hores ja no compten. És fosc, per tant és de nit. I la nit dura dotze hores, fins que tornen a sonar de nou les campanes».

«La missió de l'ONG», continua explicant Laura Berga, «és fomentar l'ús de les seves

pròpies medicines, però en aquest camp Etiòpia és molt precària, ja que els etiòps no disposen de prou medicaments per cobrir l'ampli ventall de malalties que pateixen (sida, lepra, problemes respiratoris, tuberculosi, malària...). El nostre principal objectiu era proporcionar-los els coneixements necessaris per poder preparar medicaments a través de principis actius. El problema és que la farmàcia encara no tenia llicència per comprar substàncies (ara ja en disposa). El que vam fer va ser importar substàncies pures des d'Espanya i muntar un laboratori de formulació magistral on els ensenyàvem com s'havien de barrejar els productes per obtenir un medicament acabat, ja fossin xarops, cremes o fins i tot càpsules. Les tres farmacèutiques teníem missions diferents. La meua era ocupar-me del laboratori, la gestió d'estocs i la preparació de fórmules magistrals juntament amb els tècnics etiòps, i ensenyar-los a gestionar els seus propis recursos. A la farmàcia d'OPD es treballava com en una de normal. Els pacients arribaven amb la *green card*, una espècie de recepta on tenien escrit tot el seu historial, amb diagnòstic i tractaments; d'aquesta manera es cometien menys errors de mala prescripció, perquè podíem comprovar que no hi hagués interaccions amb medicacions anteriors o si la medicació prescrita era efectiva per a la patologia descrita. Els tècnics ja en saben molt, però els vam ensenyar a detectar algunes interaccions més i vam intentar potenciar la comunicació entre farmacèutic i prescriptor, que estava una mica deteriorada. Per a mi va ser una experiència increïble. Han estat el lloc i el moment ideals per poder ajudar en petites coses».

RdG.

